

דף חזרה למבחן בנביא / שופטים א-ה

לאחר שחזרתם על הנלמד - תוכלו לעבור על השאלות בעל פה ולבדוק שאתן יודעות לענות עליהן.

פרק א - בני ישראל ממשיכים בכיבוש הארץ

- (1) אילו שבטים התחילו בכיבוש?
- (2) קרית ספר, עכסה, כלב, עתניאל - מה הקשר?
- (3) בני יהודה ניצחו את יושבי ההר אבל לא את יושבי העמק. מדוע?
- (4) איזו עיר קיבל כלב ומדוע?
- (5) בני יוסף רצו לכבוש את העיר לוז (בית א-ל). מה היה הקושי, וכיצד הם הצליחו בסוף?
- (6) האם שאר השבטים כבשו את הנחלות שלהם מיד הגויים? מה הם עשו?

ביאורי מילים:

- להוריש, ללכוד - לכבוש
- מס - כסף שמשלמים למי שמושל עליך
- לפנים - בעבר, פעם
- וינס - ברח

פרק ב - התוצאה של אי-הכיבוש ותיאור המתרחש בספר שופטים

- (1) מה בני ישראל היו צריכים לעשות לגויים היושבים בארץ ישראל? מדוע?
- (2) מה הם עשו בפועל?
- (3) ה' שמח מכך? מדוע?
- (4) ה' שולח נביא (פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן) שאומר לבני ישראל את התוצאה של מעשיהם. מה הוא אומר להם?
- (5) בספר שופטים ישנו "גלגל חוזר" ביחסים בין עם ישראל לקב"ה. הסבירי מהם 4 השלבים וכיצד כל שלב הוביל לשלב הבא. (השלב הראשון - חטא)
- (6) מה היו חטאי בני ישראל?
- (7) מה הסיבה העיקרית לחטאים של בני ישראל?

ביאורי מילים:

- שוסים, לוחצים, דוחקים - מציקים (עמים רשעים)
- וישיעום - הושיעו אותם - הצילו אותם
- תשועה - הצלה
- ויחר אף - כעס
- בעל / בעלים, עשתרות, אשרות - סוגים של עבודה זרה

פרק ג - השופטים עתניאל בן קנז, אהוד בן גרא, שמגר בן ענת

על כל אחד מהשופטים צריך לדעת באופן כללי:

- א- פרטים נוספים הידועים עליו.
- ב- לתאר באופן כללי את ה"גלגל החוזר" כפי שהיה בימיו.
- ג- מיד איזה מלך הושיע את ישראל.
- ד- כמה זמן שקטה הארץ אחריו.

עתניאל בן קנז

- (1) מה ידוע לך על שופט זה (בני משפחה, מלחמות, תורה ומצוות)?
- (2) תארי את ה"גלגל החוזר" כפי שהיה אצל השופט עתניאל בן קנז (מה היו חטאי בני ישראל, מה היה העונש - מיד מי הושיע את ישראל וכמה זמן שקטה הארץ לאחר מכן).

אהוד בן גרא

- (3) מאיזה שבט היה אהוד ואיזו תכונה מיוחדת (בגופו) היתה לו?
- (4) כיצד תכונה זו עזרה לו להיכנס לארמון המלך עם החרב?
- (5) מי הציק לבני ישראל בימיו?
- (6) ספרי בפירוט את התכסיסים שעשה אהוד וכיצד הצליחו בני ישראל לנצח?
- (7) בזכות מה הצליחה תכניתו של אהוד?

שמגר בן ענת

- (8) מה מיוחד בשופט זה?
- (9) "וַיֵּךְ אֶת פְּלִישְׁתִּים שֵׁשׁ מֵאוֹת אִישׁ בַּמִּלְחָמָה הַבִּקְרָה" - הסבירי כיצד הרג את הפלישתים.

ביאורי מילים:

- איטר יד ימינו - יד ימין שלו חלשה. כלומר, הוא שמאלי.
- חרב עם שני פיות - ציירי!
- איש בריא מאד - שמן
- מנחה - מתנה
- מלמד הבקר - מוט חד מברזל שמולבש על ראש הבקר ומכוון אותו לחרוש.

פרק ד - דבורה הנביאה והמלחמה עם סיסרא

- (1) "אשת לפידות" - סיבה אחת לפחות מדוע נקראה כך.
- (2) כיצד שפטה את ישראל? מה אנחנו לומדים מכך?
- (3) מי היה המלך שהציק לבני ישראל ומי היה שר צבאו?
- (4) ה' ציווה לברק בן אבינועם לצאת למלחמה. כמה חיילים היה עליו לאסוף ומאילו שבטים?
- (5) תארי את מסירות נפשם של ברק וחייליו ואת הנס הגדול שה' עשה?
- (6) מה קרה לסיסרא? ספרי כיצד.

ביאורי מילים:

- יתד האוהל - מקל שמחבר את האוהל לאדמה
- לחץ - הציק
- תומר - עץ דקל
- בלאט - בחשאי, בשקט

פרק ה - שירת דבורה

- (1) מה עושה דבורה לאחר הנס הגדול? מדוע?
- (2) בזמן שבני ישראל חטאו הם פחדו להסתובב בדרכים. מדוע?
- (3) כשבני ישראל עוזבים את ה' - אז "לחם שערים". הסבירי.
- (4) מה קורה כשבני ישראל שומעים בקול ה'?
- (5) מדוע דבורה מזכירה שבטים נוספים בשירה (שבטים מסוימים לשבח, ושבטים אחרים להיפך)?
- (6) מדוע מזכירה דבורה בשירה את יעל?
- (7) מה מתרחש אצל אמו של סיסרא?
- (8) "כן יאבדו כל אויבך ה' ואוהביו כצאת השמש בגבורתו" - הסבירי את הפסוק.

ביאורי מילים:

- חרף נפשו למות - מסר נפשו
- בושש - איחר
- שלל - האוצרות שמרוויחים המנצחים במלחמה (כסף, בגדים, כלים)